

[Steen.]

forklaring på de enkelte bestemmelser, kan finde den dér.

Jeg vil derimod gerne have sagt, at det er ikke uden betænkeligheder, vi er gået med til en så stærk udvidelse af adgangen til at afgive stemme, selvom man ikke kan eller, lad os sige det rent ud, ikke ønsker at have den ulejlighed at give personligt fremmøde på valgstedet i den kommune, hvor man er opført på valglisten, dér, hvor man er hjemmehørende. Når vi på det punkt har haft store betænkeligheder, skyldes det, at valghemmeligheden for os er noget værdifuldt, og det har derfor været os magtpåliggende, og det vil det under sagens fortsatte behandling stadig være, at være opmærksom på, at denne valghemmelighed sikres så godt, som det nu under disse forhold for stemmeafgivning er muligt.

Lad mig her tilføje, at der er for mig ingen tvivl om, at når man nu er gået så vidt, som tilfældet er i det foreliggende lovforslag, vil det gamle spørgsmål om lejlighed til at stemme for de vælgere, der ved sygdom er forhindret i at møde på valgstedet, rejse sig, og det vil rejse sig med fornyet og forøget styrke. Valglovskommissionen fandt ingen løsning på dette spørgsmål, i forslaget findes der intet herom. Vi mener, at det må være en opgave for det kommende udvalg alvorligt at beskæftige sig med dette spørgsmål og prøve på, om det ikke er muligt at finde frem til en ordning, så de, der selv måtte fremsætte ønske om på sygesengen at få lejlighed til at afgive deres stemme, kan få dette ønske imødekommet efter sådanne regler, at det med rimelighed kan skønnes, at det ikke vil virke skadeligt med hensyn til det, der trods alt må være det afgørende: arbejdet for og hensynet til de pågældendes helbredelse.

Som det fremgår af valglovskommissionens betænkning og af selve det foreliggende lovforslag, har man ved den nu foretagne gennemgang af valgloven slettet den bestemmelse, der ved sidste revision af valgloven blev indført, om, at hvis man ved udregningen af mandaternes fordeling for kredsmandaternes vedkommende nåede til det resultat, at et enkelt parti havde fået tildelt flere kredsmandater, end det var berettiget til efter sit samlede stemmetal, skulle de sidstvalgte medlemmer afgive disse mandater. Jeg kan være enig med den højtærede indenrigsminister, når han i sin

fremstillingstale siger, at det var ikke nogen tiltalende bestemmelse at have stående i en valglov, men så forudsætter jeg også, at den højtærede indenrigsminister vil kunne være enig med mig, når jeg siger, at den var nødvendig under de forhold, der var dengang, idet partiet venstre havde en ærlig, fast, dyb og rodfæstet overbevisning om, at til en retfærdig valglov hørte, at den gav dette parti nogle flere mandater, end det havde stemmer til, og til opnåelse af dette mål var enhver fremgangsmåde berettiget. Det forhold eksisterer heldigvis ikke mere — det er det, jeg indledningsvis udtrykte min tilfredshed med —, og hvis nogen vil spørge: Kan man nu stole på det? svarer jeg: ja, det gør i hvert fald jeg. I den henseende henholder jeg mig til nogle linier i valgkommissionens betænkning side 5 — jeg tillader mig et kort citat. Der står her:

„Blandt samtlige partiers repræsentanter i kommissionen har der været enighed om at udtale, at det må anses for et brud på valglovens forudsætninger, såfremt et parti ved deling søger at sikre sig fordele, og man må tage afstand fra sådan udnyttelse af valglovens bestemmelser om mandatfordeling. Man forventer, at rigsdagen i fremtiden vil have opmærksomheden henvendt på dette spørgsmål ved godkendelse af rigsdagsvalg.“

Herefter vil jeg vise mine medmennesker den tillid at gå ud fra, at vi så ikke mere oplever et hovedstadens venstre og heller ikke noget sjællandsk venstre. Derfor er vi gået med til at slette denne bestemmelse, men vi er herefter ganske klar over, at den fuldstændige sikkerhed for mandaternes fordeling efter, hvad det enkelte partis stemmetal berettiger til, findes ikke mere. De beregninger, der er foretaget på grundlag af stemmetallene fra folketingsvalget i 1950, viser, at man vil nå til det rigtige resultat, og jeg for mit vedkommende tror, at det vil slå til, men nogen garanti findes ikke i valgloven.

Vi har, som det vil være bekendt, ikke kunnet tiltræde bestemmelserne i forslaget § 43, men forinden jeg gør de bemærkninger herom, jeg finder anledning til, vil jeg gerne — for at en urimelig misforståelse ikke skal brede sig — som modstander af denne bestemmelse bekræfte, at den højtærede indenrigsminister og det ærede medlem hr. Kristen Amby har ret, når de siger, at denne